

BİTMEYEN MÜCADELE: HAK VE BATIL MÜCADELESİ

Hamd, hak ile batılı ayıran, adaleti emreden, zulmü haram kılan yüce Allah’a mahsustur. Salât ve selâm, hak uğruna mücadele edenlerin rehberi Hz. Muhammed (s.a.v)’e, onun aline, ashabına ve tüm mü’minlere olsun.

Bugünkü sohbetimizin konusu, insanlık tarihinin en kadim ve en çetin meselesi: Hak ve Batıl Mücadelesi...

Bu mesele üzerine konuşacağız. Mevla hayırlara vesile kılsın. İstifade edebilmeyi nasip etsin.

Kıymetli Müminler,

Hak ve batıl adına yapılan mücadeleleri daha iyi anlayabilmek için hak, batıl ve mücadele kelimelerinin ne anlama geldiğini açıklamak yararlı olacaktır.

Hak / Batıl Kavramları

İnsanlık tarihi, hak ile batılın bitmeyen mücadelesidir. Hak, Allah’ın koyduğu ilahi ölçüdür. Batıl ise bu ölçüye ters düşen her şeydir. Hak tevhidî, adaleti, doğruluğu temsil eder. Batıl ise şirki, zulmü ve sapkınlığı savunur.

Beydavî hak kavramını şu şekilde açıklar: “*Hak, inkârı mümkün olmayacak şekilde sabit olan demektir; bu da, a’yan-ı sabiteyi, gerçeğe uygun fiilleri ve sözleri kapsar*”.

Örneğin; Allah haktır, tekdir ve ondan başka ilah yoktur. Bu iddianın inkârı mümkün olmayacak şekilde sabittir. Allah’ın isimlerinden biri de el-Hakk’tır. Dolayısıyla hak mücadelesi ilk önce rabbimizi kabulle başlar. Hakk Allah’ın emrinde olmaktır.

İlahi vahye ve sağduyulu akla uygun olan her söz, davranış ve inanç hak olarak kabul edilir.

İlahi vahye ve akliselime ters düşen, şirk, küfür, şeytan, put, insan nefsinde ki kibir, şehvet, hakaret ve benzeri tüm kötü duygular ise batılı ifade eder. Bu nedenle batıl hakkın tam zıddı olarak karşımıza çıkar.

Mücadele Kavramı: Kur’an’da çeşitli ayetlerde değişik kalıplarda geçmektedir. Örnek olarak Nahl Suresi 125 ayetin şöyle geçmektedir:

أَدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ
بِالْمُهْتَدِينَ (١٢٥)

(125) *Rabbini yoluna hikmetle ve güzel öğütlerle davet et; onlarla en güzel yöntemle tartış. Kuşkusuz senin rabbini, yolundan sapanların kim olduğunu en iyi bilendir; O, doğru yolda bulunanları da çok iyi bilir.*

Bu ayette yer alan “en güzel şekilde mücadele et” ilahî emri Kur’an’da mücadele kavramının varlığını gösterdiği gibi bu emirde zikredilen “en güzel” kaydı da söz konusu mücadeledeki güzel ahlakın gerekliliğini göstermektedir.

Kur’an’da ve hadislerde bahsedilen bu tür faaliyetlere, “tevhid mücadelesi” denmektedir. Hak-batıl mücadelesi de denilen tevhid mücadelesi, Allah’ın emir ve yasakları doğrultusunda tüm peygamberler ve onların takipçileri tarafından yapılan her türlü mücadeleyi kapsar.

Haz. Adem'den Hatem'e bütün peygamberler hak adına hareket etmişlerdir. Hakkı savunmuşlardır. En çetin zaman da dahi ahlaktan ödün vermeyerek mücadele etmişlerdir. Peygamberlerin ümmetleri de nebevi davanın varisleri olarak hakkın safından yer almışlardır. Bugünün müminlerinin mücadelesi de nebevi davanın bir parçası olma, hak/batıl mücadelesinde hak safının bir ferdi olma mücadelesidir ve olmalıdır. Çünkü bu mücadelede üçüncü taraf yoktur. Hak ve batıl mücadelesinde mümin seyirci olamaz; bizzat bu mücadelenin saflarında yer almak zorundadır. Aksi takdirde kaybeden tarafta yer almış olacaktır ki hem dünyasını kaybeder hem de ahiretini kaybeder.

Kur'an-ı Kerim'de Yüce Allah şöyle buyurur:

وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا

“De ki: Hak geldi, batıl yok oldu. Çünkü batıl yok olmaya mahkûmdur.” (İsra, 81)

Batılı savunanlar kaybetmeye mahkûmdur. Hz. Âdem'den beri kaybettiler. Kıyamete kadar da kaybedecekler. Dünyalarını kaybettikleri gibi ahiretlerini de kaybedecekler.

Kıymetli Müminler!

İsra Suresinde bu mücadeleyi anlatan ilgili ayetlerin nüzul süreci hakkında açıklama yapmak istiyorum. Çünkü bu ayetler bizzat mücadelenin bir ferdi olan Hz. Peygambere inmiş olan ayetlerdir. Bizlere mücadele şuurunu veren Kur'an, nasıl mücadele etmemiz gerektiği hakkında da bize yol gösteriyor.

Haz. Peygamberin Müşriklerle mücadelesini anlatan İsra Suresinde Cenabı Allah özelde ona ve genelde biz müminlere bir yol haritası çizer.

1-) Batıl İle Olan Mücadelede Her Daim Dikkatli Olmak

وَإِنْ كَادُوا لَيَفْتِنُوكَ عَنِ الذِّیْ أُوحِیْنَا إِلَیْكَ لِتَقْتَرِيَ عَلَیْنَا غَیْرَهُ وَإِذَا لَا تَأْخُذُكَ خَلِیلًا

O putperestler, sana vahyettiklerimizden başka şeyleri yalan yere bize yamayasın diye neredeyse seni ayartıp ondan saptıracaklar, işte o zaman seni kendilerine dost sayacaklardı. (İsra, 73)

İbn Âşûr: peygamberimizin putperestleri İslâm'a çekmek ve müslümanlara güvenlik ortamı sağlamak istemesi, onun içinde putperestlerin bazı önerilerini olumlu karşılama eğilimi doğurdu. Bu öneriler, onlara karşı daha yumuşak bir üslûp kullanma, kendilerini dinleme, liderlerine meclislerde yer açma gibi peygamberin onları memnun etmesini sağlayacak, gönüllerini kazanmaya ve sonuçta dini yaymaya yarayacak davranışlardı; en azından bunlar Müslümanlar için bir zarara yol açmayacaktı. İşte ayet Resûlullah'ı bu tür tutumlar hususunda dikkatli olmaya çağırmaktadır.

Niyetimiz ne kadar samimi olursa olsun, tebliğde ölçüyü korumak ve haktan asla taviz vermemek esastır. Zira Peygamber Efendimiz (s.a.v), putperestleri İslam'a kazandırma adına bazı tekliflerle karşılaştığında dahi hak yoldan sapmamış, en küçük bir tavize dahi rıza göstermemiştir. O taviz vermedi; çünkü hak çizgisi pazarlık konusu olamazdı. Bizler de O'nun ümmeti olarak, Peygamberimizin vermediği bir tavizi asla veremeyiz, vermemeliyiz.

Bu da bize açıkça göstermektedir ki, dinî tebliğde nezaket önemlidir; ancak taviz tehlikelidir. Hakkı anlatırken elbette yumuşak davranmalı, sabırlı olmalıyız. Ama unutmamalıyız ki, sözümüz yumuşak, duruşumuz sağlam olmalıdır. Gönüllere girmenin yolu nezakettir ama çizgimizi korumanın yolu, tavize karşı dimdik durmaktır.

وَقُلْ رَبِّ اَدْخُلْنِيْ مُدْخَلَ صِدْقٍ وَّاَخْرِجْنِيْ مُخْرَجَ صِدْقٍ وَّاجْعَلْ لِّيْ مِنْ لَّدُنْكَ سُلْطٰنًا نَّصِيْرًا

(80) *Ve şöyle niyaz et: “Rabbim! Girilecek yere doğrulukla girmemi, çıkılacak yerden de doğrulukla çıkmamı sağla, bana tarafından yardımcı bir güç ver!”*

Kıymetli Müminler!

Hz. Peygamber kendisini yurdundan süren, canına kasteden, her türlü zulmü reva gören müşriklere karşı dahi her zaman doğrulukla emrolunmuştu.

Emir özelde Hz. Peygamber’e genelde ise kıyamete kadar tüm müminleredir. Her şartta girdiğimiz yere doğrulukla, çıktığımız yere doğrulukla girmeyi Mevla bize emretmiştir.

Müslüman hiçbir zaman ardından enkaz bırakmaz, bırakamaz. Müslüman hiçbir zaman ve şartta gittiği yere yıkım, felaket ve zulüm götürmez, götüremez.

Müslüman her daim doğruluğun ve selametın garantörü olmak zorundadır. Hak-batıl mücadelesinde bu şuurla olmak gerekir. Aksi takdirde hakkın safında batıl gibi hareket etmiş olur ki bu da münafıklığın alameti ve münafıkların hareketidir.

2-) Çizgini Bozarsan, Taviz Verirsen ve Batıla Benzersen; Kaybedersin

وَلَوْلَا اَنْ تَبْتَئَاكَ لَقَدْ كِدْتَ تَرْكُنْ اِلَيْهِمْ شَيْئًا قَلِيْلًا

نَصِيْرًا اِذَا لَا اَدْفَاكَ ضِعْفَ الْحَيٰةِ وَضِعْفَ الْمَمٰتِ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ عَلَيْنَا

(74) *Hatta seni yerinde sağlam tutmasaydık neredeyse -biraz da olsa- onlara kayacaktın!*

(75) *Ama o zaman sana hayatın ve ölümün sıkıntılarını kat kat tattırırdık; sonra bize karşı kendin için hiçbir yardımcı da bulamazdın!*

Tefsirlerde bu iki âyet genellikle şöyle açıklanmaktadır:

Eğer aklını ve düşünceni sağlamlaştırıp kararlı yapmasaydık, düşünce ve ictihadında hata yapmaktan seni korumasaydık, onların aslında bir “fitne” olan (doğru imandan saptırma riski taşıyan) tekliflerine meyledebilir, bazı haksız isteklerine olumlu cevap vermeyi düşünebilirdin; o zaman da hem dünya hem de ahirette Allah’a karşı kimse seni koruyamazdı.

Kuşkusuz Hz. Peygamber’in putperestlere kanarak lüzumundan fazla taviz verdiği, fiilen böyle bir olayın gerçekleştiği düşünülemez. Ancak âyet-i kerîme, özelde Hz. Peygamber’i genel de ise biz müslümanları, asla üzerinde uzlaşılması mümkün olmayan sapkın inanç sahibi gruplar karşısında kendi inançlarını, vazgeçilmez değerlerini ve kişiliklerini korumaya; haksızlık ve adaletsizliğe sapmadan akıllı ve onurlu bir duruş sergilemeye çağırılmaktadır.

Farklı inanç grupları arasında yaşarken adalet ve dürüstlük ilkeleri çerçevesinde makul bir hoşgörü ortamı oluşturmaya çalışmak gerektiğinde kuşku yoktur. Bununla birlikte bu sınırın ötesine geçerek tavizkâr ve ilkesiz bir tutum sergileyenlerin, –ayette işaret buyurulduğu

üzere– “Bizim gibi olursanız sizi dost kabul ederiz” diyen çeşitli zümreler nezdinde inançlarını, düşüncelerini ve kendilerini kabul ettirmek şöyle dursun, saygınlıklarını dahi koruyamayacakları açıktır.

75. ayetin son kısmında müminlerin akıllarından çıkarmamaları gereken anlamlı bir uyarı daha vardır: İlkelerine, buyruklarına uyduğunuz, öğüdünü dinleyip yolundan gittiğiniz sürece daima yardımıyla sizi destekleyecek olan Allah, eğer inkârcıların uydusu olursanız arkanızdan yardımını çektiği gibi artık O’nun size vereceği cezayı önleyecek başka bir yardımcı da bulamazsınız.

Bunlar Kur’an’ın, değeri ve önemi hiçbir zaman göz ardı edilmemesi gereken evrensel uyarılarıdır.

3-) Hak Batıl Mücadelesinde Hakk’ın Yolu Çetin, Sonu Zaferdir

وَإِنْ كَادُوا لَيَسْتَفْزُوكَ مِنَ الْأَرْضِ لِيُخْرِجُوكَ مِنْهَا وَإِذَا لَا يُلْبِثُونَ خِلَافَكَ إِلَّا قَلِيلًا
سُنَّةً مَنْ قَدْ أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنْ رُسُلِنَا وَلَا تَجِدُ لِسُنَّتِنَا تَحْوِيلًا

(76) Yine onlar, seni yurdundan çıkarmak için neredeyse sana dünyayı dar etmişlerdi. Ama senden sonra kendileri de fazla kalamayacaklar!

(77) Senden önce gönderdiğimiz peygamberler hakkındaki kanun da budur. Bizim kanunumuzda hiçbir değişiklik bulamazsın.

Bu ayet, sadece bir tarih bilgisi değildir; bir ilahi kanunu bizlere hatırlatmaktadır.

Mekke'deki putperestler, Peygamber Efendimiz’e ve ona inanan müminlere her türlü zulmü reva gördüler. Baskılar artmasına rağmen peygamberimiz Mekke'den ayrılmadı. Çünkü o biliyordu ki; vakit gelmeden, Allah izin vermeden adım atılmaz.

Resûlullah Efendimiz hicreti, sadece baskılardan dolayı değil, Rabbimizin emriyle gerçekleştirmiştir. Çünkü onun hayatı, baştan sona vahyin gözetimi altındadır. Çünkü O hak-batıl mücadelesinde hakkın tarafında çetin bir sınavın olduğunun farkındaydı.

Ayet bizlere bir gerçeği daha bildiriyor: Eğer bir topluluk, Allah’ın peygamberini yurdundan sürerse, o yurt onlara da huzur vermez. Peygamberi çıkaranlar, Allah’ın nusretini de kendilerinden uzaklaştırmış olurlar.

Nitekim öyle de olmuştur. Peygamberimizi Mekke’den çıkmaya zorlayan müşrikler, ardından Bedir’de, Uhud’da, Hendek’te büyük kayıplar vermişlerdir. En sonunda Peygamberimiz, fetih günü Mekke’ye Allah’ın izniyle zaferle dönmüş; putperestliğin saltanatı sonsuza dek son bulmuştur.

Bu olay bize bir ilahi yasayı hatırlatıyor: Allah’ın dinine savaş açanlar, sonunda zelil olmaya mahkûmdur. Hakka karşı duranlar, er ya da geç tarih sahnesinden silinir. Ama sabreden, direnen, Allah’a güvenen müminler daima galip gelir!

Bu yüzden bizler de zor zamanlarda yılmamalı, baskılar karşısında eğilmemeli, sabır ve sadakatle devamımıza sahip çıkmalıyız. Çünkü Allah vadinden dönmez!

وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا

“De ki: Hak geldi, batıl yok oldu. Çünkü batıl yok olmaya mahkûmdur.” (İsra, 81)

Hak, Allah’tandır ve bâtılın hükmünü ortadan kaldırmak için vardır. Ne zaman hak ortaya çıksa, batıl geri çekilir. Ancak bu mücadele hiçbir zaman bitmez. Zira imtihan devam etmektedir.

Tarih Boyunca Süregelen Mücadele

Değerli Müminler,

Hak-batıl mücadelesi ilk insan Hz. Âdem (a.s) ile başlar. Oğlu Habil hakkı temsil etti, Kabil batılı... Bu kardeş kavgası insanlık tarihinin ilk çatışmasıdır.

- Hz. Nuh (a.s) kavmine hakkı anlattı, onlar batılda direndi.
- Hz. Musa (a.s) Firavun’un zulmüne karşı hakkı haykırdı. Firavun batılın ta kendisi oldu.
- Hz. İbrahim (a.s), putperestliğe karşı tek başına hakkın temsilcisi oldu. Ateşlere girse bile hak bildiği davadan taviz vermedi.
- Efendimiz Hz. Muhammed (s.a.v) ise Mekke’nin karanlığında hakkın nurunu taşıdı.

Bu mücadele sadece peygamberlerin değil, onların izinden giden ümmetin de mücadelesidir. Kur’an-ı Kerimde anlatılan peygamberlerin çektiği çetin sıkıntılar ve Hz. Peygamberin de bizzat yaşadığı zorluklar bize gösteriyor ki hak/batıl mücadelesinde insan hakkı tüm zorluklara karşı savunabilir.

Peygamberimize kıssalar vahiy yoluyla anlatıldı. Lisanı hal ile ‘Ey Peygamber bak! Senden önceki peygamberler sıkıntı yaşadılar ama hakkın davasını savunabildiler. Birer insan olarak bu mücadeleyi verdiler; sende bu mücadeleyi verebilirsin.’

Bugün yaşadığımız çağdaş dünyada Hz. Peygamber ve diğer tüm peygamberlerin hayat hikayeleri hakkın savunabilirliğinin en büyük örneği ve delilidir.

Hz. Peygamber, hak/batıl mücadelesinde en zorlu süreçlerde dahi ahlaktan ve doğruluktan asla ödün vermemişti ve şu ayeti kendine şiar edinmişti:

وَقُلْ رَبِّ أَدْخِلْنِي مُدْخَلَ صِدْقٍ وَأَخْرِجْنِي مُخْرَجَ صِدْقٍ وَاجْعَلْ لِي مِنْ لَدُنْكَ سُلْطَانًا نَصِيرًا

(80) Ve şöyle niyaz et: “Rabbim! Girilecek yere doğrulukla girmemi, çıkılacak yerden de doğrulukla çıkmamı sağla, bana tarafından yardımcı bir güç ver!”

Hz. Peygamber kendi canına kastedenler geldiği zaman dahi kendisine emanet olarak bırakılan değerli eşyaları sahiplerine geri verme muhasebesini yapmış ve emaneti emin bir şekilde ulaştırmak için Hz. Ali’ye vermişti.

Hz. Peygamber krizlerin peygamberidir. Krizleri yönetebilenlerin rol model aldığı bir şahsiyettir. Düşünün.. bir aile sizin canınıza kastedecek siz ise canınıza kasteden ailenin size emanet ettiği malların emniyetinin muhasebesini yapacaksınız. Bizim peygamberimiz işte böyle krizleri yönetebiliyordu.

Bugünkü dünyamıza baktığımızda, insanlar, hasımlarını alt etmek için her türlü hileyi ve zulmü kendilerine hak görüyorlar. Hakkın safında olduğunu dile getirip haksızlığı pişkin pişkin yapmayı kendilerine çıkar olarak sayıyorlar.

Bir başka güncel örnek daha vermek istiyorum.

Hız. Peygamber Hudeybiye antlaşması yaparken Kabe'nin içinde hala putlar vardı ve anlaşma imzaladığı kişiler de müşriklerdi. Bu manzara karşısında dahi Hız. Peygamber krizi çok iyi yönetmiş ve antlaşmanın maddelerine sadık kalmıştı.

Bugün ise Kabe putlardan temizlenmiş durumda ve orayı yönetenler Müslüman. Orada izdiham yaşanmasın, insanların canı tehlikeye girmesin diye bazı önlemler alınıyor. Ancak bir kısım umreci yapılan mutabakatlara bağlı kalmıyor, kuralları çiğneyebiliyor. Oraya ibadet, zikir, şükür ve fikir için giden bazı müminler 'sahte ihram' kavramını icat edebiliyorlar!!

(Umre niyetiyle ihrama giren erkek ve hanımlar zemin kata; meta alanına alınıyor. Daha önce umre yapmış olup tekrar nafîle umre yapmak isteyen bazı erkekler nafîle tavaflarını üst katta yapmaları gerekirken bu kurala uymayıp ısrarla zemin kata girmek istiyorlar. Nizam ve intizamı sağlamak üzere orada bulunan güvenlik görevlilerini aldatmak ve atlatmak için de sahteden kendilerini ihrama girmiş gibi gösterip zemin kata iniyorlar)

Bugün hak/batıl mücadelesinde gerek harp meydanında gerek sulh meydanında Hız. Peygamberden öğreneceğimiz çok şey var. Bunları Hız. Peygamberin hayatını dizayn eden Kur'an'dan öğreneceğiz. Okursak öğreniriz. Okumazsak hak-batıl mücadelesinde batıla benzeye benzeye hakkı savunuyoruz zannıyla sadece kendimizi avuturuz.

Günümüzde Batılın Kılığı Değişti

Aziz Müslümanlar!

Bugün batıl eski şekillerde karşımıza çıkmıyor. Artık şirkin, fıskın ve zulmün ambalajı değişti:

- Faiz, "ekonomi gereği" diye sunuluyor.
- Zina, "özgürlük" kılığına bürünüyor.
- Ahlaksızlık, "sanat" kisvesiyle meşrulaştırılıyor.
- İslami değerler, "gericilik" olarak yaftalanıyor.

Ancak adları ne olursa olsun, batıl yine batıldır. Müminin görevi; hakkı tanımak, batılı fark etmek ve her şartta hakkın tarafında durmaktır.

Müminin Görevi: Hakkın Safında Olmak

Kur'an bize hakkı savunmayı sadece bir fikir olarak değil, bir hayat tarzı olarak öğütler:

"Ey iman edenler! Allah için hakkı ayakta tutan ve adaletle şahitlik eden kimseler olun." (Maide, 8)

- Hakkı savunmak bazen yalnız kalmaktır.

- Hakkı savunmak bazen zulme uğramaktır.
- Ama haklı olmak, Allah'ın yanında olmaktır.

Bugün batıl çok sesli, çok güçlü ve çok yaygın olabilir. Ama mümin, Hakk'ın tarafında olduğunu bildiği sürece asla yılmaz.

Bugün hâlâ hak ile batıl mücadelesi sürüyor. Batıl, kimi zaman fikirle, kimi zaman medyayla, kimi zaman ahlaksızlıkla üzerimize gelmeye çalışıyor. Ama bizler ilimle güçlenir, ahlakla yükselir, sabırla direnirsek; Allah'ın yardımı bizimle olacaktır.

Unutmayalım ki hak davada sebat edenler, sonunda mutlaka zafere ulaşır. Fetih sadece toprakla değil, önce gönüllerle olur. Gönülünü fethetmeyen bir millet, surları aşamaz!

Kıymetli Müminler,

Sohbetimizi Mevlamızın yaklaşık 200 yıldır sancılar çeken İslam dünyasına bir muştusu olarak şu ayetle bitiriyorum

(يُرِيدُونَ لِيُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَقْوَاهِهِمْ وَاللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ٨)

“Onlar ağızlarıyla Allah'ın nurunu söndürmek isterler. Ama Allah kâfirler istemese de nurunu tamamlayacaktır.” (Saff, 8)

Rabbim bizleri hakkın safında sabit kılan, batıl karşısında yılmayan, fetih ruhuyla yaşayan müminlerden eylesin! Rabbim milletimizi yeniden dirilişe, İslâm'ı yüceltmeye ve adaleti yaymaya vesile eylesin!